

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **Dance macabre**, se sídlem Rolnická 661/7, Brno, zast. JUDr. Ludvíkem Ševčíkem, ml., advokátem, se sídlem Kobližná 19, Brno, proti žalovanému: **Budějovický Budvar, národní podnik, Budweiser Budvar, National Corporation, Budweiser Budvar, Enterprise Nationale**, se sídlem K. Světlé 512/4, České Budějovice, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31. 3. 2016, č. j. 10 A 104/2015 – 57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e v r a c í** soudní poplatek z návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve výši 1.000 Kč, který mu bude vyplacen ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 4. 2015, č. j. 1037/2015-BB-1 (dále též „napadené rozhodnutí“), bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informací Budějovického Budvaru ze dne 16. 3. 2015, č. j. 698/2015-BB-1.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že prvoinstanční orgán jako povinný subjekt dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), odmítl žádost žalobce ze dne 2. 3. 2015, v níž požadoval informace týkající se výše odměny obdržené ředitelem národního podniku v kalendářním roce 2014. Prvostupňový orgán při svém rozhodování vycházel z ustanovení § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím ve spojení s § 4 písm. a) a § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, přičemž po obdržení žádosti oslovil generálního ředitele národního podniku s požadavkem na udělení souhlasu s poskytnutím informací, které jsou předmětem žádosti. Ředitel národního podniku však souhlas neudělil. Prvoinstanční orgán proto konstatoval, že odměnu, kterou obdržel ředitel národního podniku jakožto jeho zaměstnanec, nelze zařadit pod pojem veřejné prostředky, ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, jelikož národní podnik získává finanční prostředky výlučně ze své vlastní podnikatelské činnosti, jejímž účelem je vytvářet zisk.

[2] Při posuzování důvodnosti odvolání se žalovaný zaměřil na posouzení, zda je možné zařadit odměnu vyplacenou řediteli národního podniku pod pojem „veřejné prostředky“. Žalovaný proto podrobně popsal genezi vzniku národního podniku a zdůraznil, že se v jeho případě nejedná o státní podnik, naopak představuje právnickou osobu provozující veškerou činnost vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. Poukázal na to, že jeho příjmy pocházejí z prodeje jeho produktů a provozování hostinské činnosti, nikoli od orgánu veřejné moci nebo z veřejných rozpočtů. Má sice právo hospodařit s majetkem státu, ovšem jedná se o taxativně určený majetek státu. Z těchto důvodů je žalovaný přesvědčen, že se může odchýlit od závěrů judikatury Nejvyššího správního soudu, které se navíc týkaly zaměstnanců veřejné správy, což zjevně není jeho případ. Samotný Nejvyšší správní soud přitom uznal, že právo na informace nemůže mít absolutní přednost. Žalovaný proto dospěl k závěru, že poskytnout požadované informace by bylo na místě v případě odůvodněných pochybností o adekvátnosti odměňování, tedy hospodárnosti a zákonnosti nakládání s veřejnými prostředky, k čemuž v posuzované věci nedošlo. Žalovaný se rovněž snažil zjistit informace o žalobci a o motivech podání jeho žádosti, avšak ničeho bližšího ve vztahu k předmětné žádosti nezjistil. Konstatoval proto, že údajný zájem veřejnosti na kontrole s nakládáním s veřejnými prostředky nemůže v tomto případě prolomit právo na ochranu soukromí, když navíc má žalovaný pochybnosti o skutečných motivech žalobce.

[3] Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil žalobou ze dne 11. 5. 2015, v níž namítal, že žalovaný odmítá respektovat judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž je nutné poskytovat informace o výši platu zaměstnanců všech povinných subjektů. Žalovanému rovněž vytýká nesprávné posouzení kolize práva na informace a práva na ochranu soukromí, neboť v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu převažuje veřejný zájem na kontrole nakládání s veřejnými prostředky nad ochranou soukromí a osobních údajů, jak uvádí Nejvyšší správní soud např. v rozsudku sp. zn. 1 As 169/2012. Žalobce zdůraznil, že vlastníkem žalovaného je stát, tudíž peníze vyplacené zaměstnancům žalovaného jsou veřejnými prostředky. Žalobce proto navrhoval, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

pokračování

[4] Žalovaný se k žalobě vyjádřil v podání ze dne 28. 7. 2015, v němž odmítl tvrzení žalobce, že nerespektuje judikaturu Nejvyššího správního soudu, neboť tomu bylo právě naopak, jak ostatně vyplývá z odůvodnění napadeného rozhodnutí. Zdůraznil, že jeho postavení je specifické, což mu umožňuje jistý odklon od některých závěrů Nejvyššího správního soudu. Zopakoval, že je soukromým subjektem, nikoli osobou veřejného práva, jeho pozice je tedy zjevně jiná než v případě státního podniku. Setrval i s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu na tom, že nehospodář s veřejnými finančními prostředky, jelikož není napojen na veřejné rozpočty. Právo na informace není podle žalovaného absolutní, a proto nemůže být každé žádosti o poskytnutí informace vyhověno. Vyslovil domněnku, že úmysly žalobce jsou jiné než ty, kvůli nimž zákon o svobodném přístupu k informacím umožňuje - za určitých podmínek - poskytnout žadatelům informace o příjmech zaměstnanců. Žalovaný proto navrhoval, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[5] Žalobce se v replice ze dne 19. 2. 2016 dovolával rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Ans 4/2009, na jehož základě dovozoval, že žalovaný je veřejnou institucí, která proto musí poskytovat informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím.

[6] Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudkem ze dne 31. 3. 2016, č.j. 10 A 104/2015 - 57, zrušil napadené rozhodnutí a jemu předcházející rozhodnutí žalovaného a žalovanému dále uložil, aby žalobci poskytl informaci o celkové výši odměny jeho generálního ředitele za kalendářní rok 2014, specifikovanou v žádosti žalobce ze dne 26. 2. 2015, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku; dále žalovanému uložil zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11.228 Kč. Soud se nejprve zaměřil na posouzení, zda je žalovaný povinným subjektem z řad tzv. veřejných institucí. Zdůraznil, že žalovaný je národním podnikem; tyto instituce vznikaly v minulosti z rozhodnutí státu v souladu s jeho potřebami plánu rozvoje národního hospodářství. V roce 1988 došlo k nahrazení právní formy národního podniku státními podniky a národní podniky byly z velké části transformovány na státní podniky či privatizovány. Od roku 1992 byla právní forma národního podniku úplně vypuštěna z českého právního řádu, ačkoli některá národní podniky - mezi nimi i žalobce - v této formě přetrvaly. Krajský soud dále popsal způsob vzniku žalovaného, z čehož dovodil, že žalovaný vznikl na základě úkonu veřejnoprávního zřizovatele, který i dnes jmenuje členy orgánů žalovaného. Stát vůči němu rovněž vykonává dohled v podobě schvalování účetní závěrky, výroční zprávy, ročního finančního plánu či čtvrtletního ověřování plnění tohoto ročního finančního plánu. I původní účel založení žalovaného byl veřejný, neboť jeho původním cílem bylo uspokojování potřeb společnosti.

[7] S ohledem na tyto znaky krajský soud dovodil, že se v případě žalovaného jedná o povinný subjekt, tzv. veřejnou instituci, neboť všechny výše popsané znaky svědčí o jeho veřejné povaze, přičemž tomuto konstatování odpovídají též závěry učiněné rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012 - 62. Soud rovněž uvedl, že žalovaný byl oprávněn sám si zřídit odvolací orgán pro rozhodování o odvolání a odkázal v tomto směru na ustanovení § 14 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím a na něj navazující ustanovení § 16 odst. 3 téhož zákona. Konkrétně uvedl, že: *o odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti rozhoduje dle ust. § 16 odst. 3 téhož zákona orgán nadřazený povinnému subjektu, a to ve lhůtě patnácti dnů*

ode dne předložení odvolání. V otázce určení nadřízeného orgánu vycházel krajský soud z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2013 č.j. 9As 74/2013 – 20. V případě národního podniku Budějovický Budvar není nadřízený orgán tohoto orgánu zákonem stanoven a žalovaný tak měl možnost stanovit orgán, který bude rozhodovat o odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu, sám, a to v rámci vlastní organizační struktury. Vztah nadřízenosti a podřízenosti mezi Ministerstvem zemědělství a národním podnikem dovodit nelze, když ministerstvo má toliko možnost ve statutem stanovených případech provádět kontrolní a dozorovou činnost vůči národnímu podniku. Ustanovení § 178 správního řádu, z něhož žalovaný dovodil svou působnost odvolacího orgánu, a které definuje nadřízené subjekty správních orgánů, není postaveno na koncepci dozoru v obvyklém pojetí, tedy dozoru nad nepodřízenými subjekty, ale jako dozor vykonávaný v rámci vztahů ve veřejné správě, tedy ze strany jednoho správního orgánu vůči jinému správnímu orgánu. (VEDRAL, J. Správní řád: komentář. 2. Aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Ivana Hexnerová – Bova Polygon, 2012, str. 1408). Stejný závěr učinil Nejvyšší správní soud rovněž v případě společnosti ČEZ, a. s., kde konstatoval, že tato společnost je povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a to jak v případě žádostí o informace, tak v řízení o opravných prostředcích proti způsobu jejich vyřízení. Povinnost poskytovat informace nelze omezit pouze proto, že si jí nebyl daný subjekt dosud vědom a k takovému rozhodování nemá vybudovanou organizační strukturu. Určení orgánu, který je v rámci organizační struktury žalovaného příslušný k rozhodování o opravných prostředcích dle zákona o svobodném přístupu, je v dispozici žalovaného jakožto povinného subjektu.

[8] Krajský soud se dále zabýval otázkou, zda požadované informace o platu generálního ředitele mohou být žalobci poskytnuty s odůvodněním, že se jedná o příjem z veřejných prostředků. Vyšel z toho, že pojem „veřejné prostředky“ je nutné v souladu s recentní judikaturou Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu vykládat tak, jak je uvedeno v ustanovení § 2 písm. g) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, který veřejné prostředky definuje jako veřejné finance, věci, majetková práva a jiné majetkové hodnoty patřící státu, státní příspěvkové organizaci, státnímu fondu, územnímu samosprávnému celku, městské části hlavního města Prahy, příspěvkové organizaci územního samosprávného celku, příspěvkové organizaci městské části hlavního města Prahy nebo jiné právnické osobě zřízené k plnění úkolů veřejné správy zvláštním právním předpisem nebo právnické osobě zřízené na základě zvláštního právního předpisu, která hospodaří s veřejnými prostředky. Soud proto neměl pochyb o tom, že žalovaný hospodaří s veřejnými prostředky, neboť tato skutečnost vyplývá z jeho majetkové podstaty, která je tvořena veškerým majetkem a právy bývalého Českého akciového pivovaru v Českých Budějovicích, přičemž žalovaný podniká s majetkem státu vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. Skutečnost, že žalovaný hospodaří i s vlastními prostředky získanými prodejem svých produktů, nemůže vyloučit kontrolu ze strany veřejnosti nad hospodařením žalovaného, neboť oddělení těchto prostředků v rámci hospodaření žalovaného není možné. S ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu, vztahující se k poskytování informací o platu pracovníků veřejné správy, dospěl k závěru, že tyto informace mají být poskytnuty ohledně osob v řídicích pozicích, přičemž v takové pozici generální ředitel žalovaného bezpochyby je. Na osobu generálního ředitele proto dopadá ustanovení § 8b odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, byť by byl příjemcem veřejných prostředků jen v minimálním rozsahu. S ohledem na závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu obsažené v rozsudku ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012 –

pokračování

62, přitom veřejný zájem na poskytnutí požadovaných informací o odměně generálního ředitele převáží nad právem na ochranu soukromí. Proto krajský soud přistoupil ke zrušení napadeného i prvostupňového rozhodnutí a proto dále žalovanému uložil povinnost podle § 16 odst. 4 věty druhé zákona o svobodném přístupu k informacím poskytnout požadované informace.

[9] Proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31. 3. 2016, č. j. 10 A 104/2015 – 57, podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost ze dne 20. 4. 2016 z důvodu uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel namítal, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku existence důvodů pro odmítnutí poskytnutí požadované informace, čímž zatížil řízení podstatnou vadou. Soud sice dospěl k závěru, že stěžovatel je veřejnou institucí, ve vztahu k níž převažuje zájem veřejnosti na její kontrole, což odůvodňuje poskytnutí informací o platu generálního ředitele, nezabýval se však tím, zda zde nejsou jiné důvody ve smyslu § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, bránící poskytnutí těchto informací. Podle ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu se přitom soud, pokud hodlá povinnému subjektu uložit povinnost poskytnout informace podle § 16 odst. 4 věty druhé zákona o svobodném přístupu k informacím, musí zabývat zjištěním, zda zde není některých z dalších důvodů pro odmítnutí žádosti. Zákon o svobodném přístupu k informacím přitom normuje několik důvodů pro odmítnutí žádosti. Soud podle stěžovatele vůbec nevzal v úvahu skutečnost, že informace, jež má být žalobci poskytnuta, může mít povahu jeho obchodního tajemství, což jej opravňuje takovou informaci žadateli neposkytnout. Zdůraznil, že je účastníkem hospodářské soutěže na konkurenčním trhu s nápoji, tudíž musí utajovat celou řadu informací, jelikož jsou konkurenčně významné. Informace o odměně ředitele národního podniku je podle jeho názoru nepochybně obchodním tajemstvím, jelikož se jedná o velmi cennou informaci pro ostatní soutěžitele, kteří by pomocí nabídky vyšší mzdy mohli takového klíčového pracovníka získat. Nejvyšší správní soud přitom ve své recentní judikatuře uznává, že žádost o informace je možné odmítnout pro možné zneužití poskytovaných informací ostatními soutěžiteli. Stěžovatel proto navrhoval, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Navrhoval rovněž, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[10] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[11] Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích vzešel (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost je včasná (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.) a přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s. způsobující její nepřípustnost.

[12] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[13] Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „*nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.*“ Nesprávné posouzení právní otázky v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav byl krajským soudem aplikován nesprávný právní názor. Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „*nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.*“

[14] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Nepřezkoumatelnost je natolik závažnou vadou rozhodnutí krajského soudu, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatel nenamítal, tedy z úřední povinnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Má-li rozhodnutí soudu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jednalo o rozhodnutí srozumitelné, s uvedením dostatku důvodů podporujících výrok rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75), nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74). Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti; z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto; která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek); jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním; která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130).

[16] V případě napadeného rozsudku se krajský soud nedopustil výše uvedené nesrozumitelnosti v podobě vnitřní rozpornosti výroku, nerozlišení výroku a odůvodnění, nejistitelnosti jeho adresátů či nevhodné formulace, protože napadený rozsudek jasně a přehledně obsahuje všechny zákonem předepsané náležitosti. Ostatně samotný stěžovatel jeho obsahu porozuměl, neboť s jeho závěry věcně polemizuje v kasační stížnosti, v níž podrobně namítá nesprávné posouzení právní otázky o uložení povinnosti poskytnout požadované informace žalobci. Nelze tudíž hovořit o tom, že by rozsudek krajského soudu byl nesrozumitelný. Skutečnost, že stěžovatel se závěry soudu nesouhlasí a požaduje jiné, podrobnější odůvodnění, které by nadto plně odpovídalo jeho názoru,

pokračování

nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nesrozumitelnost.

[17] Pokud jde o nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu pro nedostatek důvodů, pod tento termín spadají rovněž nedostatky důvodů skutkových. Bude se typicky jednat o případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.

[18] Ani v tomto směru nezjistil Nejvyšší správní soud žádné pochybení krajského soudu, neboť ten uvedl, z jakého důvodu má za to, že napadené rozhodnutí žalovaného nebylo v souladu se zákonem. Krajský soud pouze vyjádřil svůj právní názor ohledně zákonnosti napadeného rozhodnutí, a to i odkazem na recentní judikaturu správních soudů a Ústavního soudu; z faktu, že nepřisvědčil argumentaci stěžovatele a že dospěl k závěrům, se kterými nesouhlasí, nelze dovozovat nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů.

[19] Jestliže stěžovatel namítá, že se krajský soud nezabýval důvody obsaženými v zákoně o svobodném přístupu k informacím, na jejichž základě je možné odepřít poskytnutí požadované informace, musí Nejvyšší správní soud se stěžovatelem souhlasit, že krajský soud se všemi důvody možnosti odepření poskytnutí informace blíže nezabýval, a to především proto, že s výjimkou tvrzeného porušení obchodního tajemství žádné jiné důvody uvedené v § 16 odst. 4 věty druhé zákona o svobodném přístupu k informacím žalovaný neuváděl. Nejde tudíž ze strany krajského soudu o vadu řízení, která by vyvolávala nepřezkoumatelnost jeho rozsudku pro nesrozumitelnost, jak stěžovatel dovozuje.

[20] Jak totiž vysvětlil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 – 25, rozsudek je nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., pokud z něj nelze jednoznačně dovodit, jakým právním názorem je správní orgán po zrušení jeho rozhodnutí vázán a jak má v dalším řízení postupovat, nebo pokud z něj nevyplývá, podle kterých ustanovení a podle jakých právních předpisů byla v kontextu podané správní žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí, nebo pokud je jeho odůvodnění vystavěno na rozdílných a vnitřně rozporných právních hodnoceních téhož skutkového stavu či pokud jsou jeho výroky vnitřně rozporné nebo z nich nelze zjistit, jak vlastně soud rozhodl, a v některých jiných speciálních případech. S tímto kasacím důvodem je však nutno zacházet obezřetně, neboť zrušením rozhodnutí soudu pro nepřezkoumatelnost se oddaluje okamžik, kdy základ sporu bude správními soudy uchopen a s konečnou platností vyřešen, což není v zájmu ani účastníků řízení (v případě nositelů veřejných subjektivních práv je ve hře též jejich základní právo na rozhodnutí věci bez zbytečných průtahů podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, resp. na projednání věci v přiměřené lhůtě podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod; č. 209/1992 Sb.), a koneckonců ani ve veřejném zájmu na hospodárnosti řízení před správními soudy, nemluvě o nákladech, jež jsou se soudním přezkumem spojeny. Proto by ke kasaci rozhodnutí krajského soudu měl Nejvyšší správní soud přistoupit teprve tehdy, nelze-li jeho nesrozumitelnost jinak než kasací odstranit, tzn., nelze-li nesrozumitelnost rozsudku odstranit výkladem, s přihlédnutím k obsahu spisu, k úkonům soudu a účastníků řízení. Takovými vadami, jak již bylo výše zdůrazněno,

rozsudek krajského soudu v žádném případě netrpí, naopak jde o rozsudek zcela vyčerpávající a přezkoumatelným způsobem odůvodněný.

[21] Nejvyšší správní soud proto neshledal, že by byl dán důvod kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[22] K věci samé Nejvyšší správní soud předeseílá, že pro její posouzení bylo podstatné vyřešení celkem tří okruhů otázek: zaprvé, zda je žalovaný povinným subjektem ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něhož *povinnými subjekty, které mají povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce*. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s krajským soudem v tom, že v případě žalovaného lze uvažovat toliko o jeho zařazení mezi povinné subjekty z řad tzv. veřejných institucí. Ztotožňuje se rovněž s jeho závěrem, že v případě Budějovického Budvaru, národního podniku, jde o veřejnou instituci, ať již z hlediska způsobu vzniku, hlediska osoby zřizovatele (zřizovatelem instituce je stát), či hlediska existence státního dohledu. Nejvyšší správní soud odkazuje v tomto směru rovněž na závěry učiněné rozšířeným senátem ve výše již citovaném rozsudku ze dne 22. 10. 2014, č.j. 8 As 55/2012–62, v němž soud uvedl: „*Důležité je v první řadě vymezení věcného rozsahu poskytovaných informací, a tedy ve vztahu k projednávané věci toho, zda vůbec podle své povahy informace o platech zaměstnanců placených z veřejných prostředků spadají do věcného rozsahu informací poskytovaných podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Vymezení tohoto věcného rozsahu uvedený zákon spojuje s vymezením okruhu povinných subjektů. Ty zákon dělí do dvou skupin. Jednak podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím (p)ovinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce. Zákon hovoří o „informacích vztahujících se k jejich působnosti“, ovšem současně z výčtu povinných subjektů plyne, že tato „působnost“ se týká i veřejných institucí, tedy entit odlišných od státních orgánů, územních samosprávných celků a jejich orgánů. Tyto entity typicky vykonávají veřejnou správu nevrchnostenskými formami činnosti (například budují a udržují určité stavby, třeba silnice a dálnice, vodní díla aj.) nebo dokonce ani nevykonávají veřejnou správu v úzkém slova smyslu a, jsouce součástí státu nebo jiných veřejnoprávních korporací nebo s nimi právně úzce svázány anebo jimi toliko fakticky ovlivňovány, obstarávají jinými způsoby věci typicky ve veřejném zájmu nebo určené pro veřejnost (poskytují zcela nebo zčásti prostřednictvím tržního mechanismu určité služby související více či méně s veřejným zájmem, například provozují letiště, sportoviště, koupaliště, kulturní a umělecké instituce, městskou hromadnou dopravu, vyrábějí elektřinu, provádějí jiné faktické činnosti jako například vědecký výzkum, nejrůznější měření, analýzy aj.) anebo jsou jen a pouze právně spojeny se státem nebo jinými veřejnoprávními korporacemi nebo jimi fakticky ovlivňovány (např. jakékoli obchodní korporace ovládané státem, obcemi či kraji nebo národní podnik).*“ Nejvyšší správní soud se tudíž ztotožňuje s krajským soudem v závěru (ostatně tato otázka není již mezi účastníky sporná), že žalovaný jakožto národní podnik je výslovně mezi povinné subjekty ve smyslu veřejných institucí zařazen.

[23] Nejvyšší správní soud rovněž souhlasí s krajským soudem v závěru, že žalovaný hospodář s veřejnými prostředky, přičemž v tomto směru odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku, v němž se s touto otázkou krajský soud náležitě vypořádal a

pokračování

zdůraznil, že s ohledem na ustálenou judikaturu týkající se postavení tzv. veřejných institucí, tedy i žalovaného, jako povinných subjektů ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím, není důvodu pochybovat o tom, že by závěry rozšířeného senátu měly být aplikovány i na tento povinný subjekt, tedy žalovaného, a to přinejmenším ve vztahu k osobám, které stojí v čele tohoto povinného subjektu. Generální ředitel národního podniku zastává nejvyšší funkci, když současně je statutárním orgánem subjektu, svou funkci vykonává na základě smlouvy, kterou schvaluje ministerstvo zemědělství jako zakladatel, a je tudíž nepochybné, že má faktický vliv na činnost žalovaného jako povinného subjektu. Tato činnost tak jednoznačně má ekonomické dopady na veřejné rozpočty a hospodaření povinného subjektu. Generální ředitel národního podniku Budějovický Budvar tudíž spadá do kategorie osob, u nichž by měly být informace o jejích platech poskytovány, byť národní podnik nehospodáří pouze s majetkem státu a jeho majetkem je i příjem z prodeje vlastních výrobků či z provozu hostinské činnosti; nelze-li tento majetek striktně oddělit, je nutno dospět k závěru, že i generální ředitel povinného subjektu je příjemce veřejných prostředků.

[24] K důvodu kasační stížnosti, jímž je vytýkáno krajskému soudu nesprávné posouzení právní otázky soudem, vztahujícím se k možnosti odepření poskytnutí požadované informace pro výluky dané v § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, Nejvyšší správní soud uvádí:

Podle ustanovení § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím „*při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.*“ Podle ustanovení § 7 zákona o svobodném přístupu k informacím „*je-li požadovaná informace v souladu s právními předpisy označena za utajovanou informaci, k níž žadatel nemá oprávněný přístup, povinný subjekt ji neposkytne.*“ Podle ustanovení § 8b odst. 2 zákona o svobodném přístupu k informacím „*ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na poskytování veřejných prostředků podle zákonů v oblasti sociální, poskytování zdravotních služeb, hmotného zabezpečení v nezaměstnanosti, státní podpory stavebního spoření a státní pomoci při obnově území.*“ Podle ustanovení § 9 odst. 1 a 2 zákona o svobodném přístupu k informacím „*pokud je požadovaná informace obchodním tajemstvím, povinný subjekt ji neposkytne. Při poskytování informace, která se týká používání veřejných prostředků, se nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství.*“ Podle ustanovení § 10 zákona o svobodném přístupu k informacím „*informace o majetkových poměrech osoby, která není povinným subjektem, získané na základě zákonů o daních, poplatcích, penzijním nebo zdravotním pojištění anebo sociálním zabezpečení povinný subjekt podle tohoto zákona neposkytne.*“ Podle ustanovení § 11 zákona o svobodném přístupu k informacím „*povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud: a) se vztahuje výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu, b) jde o novou informaci, která vznikla při přípravě rozhodnutí povinného subjektu, pokud zákon nestanoví jinak; to platí jen do doby, kdy se příprava ukončí rozhodnutím, nebo c) jde o informaci poskytnutou Organizací Severoatlantické smlouvy nebo Evropskou unií, která je v zájmu bezpečnosti státu, veřejné bezpečnosti nebo ochrany práv třetích osob chráněna uvedenými původci označením „NATO UNCLASSIFIED“ nebo „LIMITE“ a v České republice je toto označení respektováno z důvodů plnění povinností vyplývajících pro Českou republiku z jejího členství v Organizaci*

Severoatlantické smlouvy nebo Evropské unii, pokud původce nedal k poskytnutí souhlas. (2) Povinný subjekt informaci neposkytne, pokud: a) jde o informaci vzniklou bez použití veřejných prostředků, která byla předána osobou, již takovouto povinnost zákon neukládá, pokud nesdělila, že s poskytnutím informace souhlasí, b) ji zveřejňuje na základě zvláštního zákona a v předem stanovených pravidelných obdobích až do nejbližšího následujícího období, c) by tím byla porušena ochrana práv třetích osob k předmětu práva autorského nebo práv souvisejících s právem autorským (dále jen „právo autorské“), nebo d) jde o informaci, která se týká stability finančního systému. (3) Informace, které získal povinný subjekt od třetí osoby při plnění úkolů v rámci kontrolní, dozorové, dohledové nebo obdobné činnosti prováděné na základě zvláštního právního předpisu, podle kterého se na ně vztahuje povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup chránící je před zveřejněním nebo zneužitím, se neposkytují. Povinný subjekt poskytne pouze ty informace, které při plnění těchto úkolů vznikly jeho činností. (4) Povinné subjekty dále neposkytnou informace o a) probíhajícím trestním řízení, b) rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků, c) plnění úkolů zpravodajských služeb, d) přípravě, průběhu a projednávání výsledků kontrol v orgánech Nejvyššího kontrolního úřadu, e) činnosti Ministerstva financí podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu nebo podle zákona o provádění mezinárodních sankcí, f) údajích vedených v evidenci incidentů podle zákona o kybernetické bezpečnosti, ze kterých bylo možné identifikovat orgán nebo osobu, která kybernetický bezpečnostní incident ohlásila nebo jejichž poskytnutí by ohrozilo účinnost reaktivního nebo ochranného opatření podle zákona o kybernetické bezpečnosti. Ustanovení zvláštních zákonů o poskytování informací v uvedených oblastech tím nejsou dotčena. (5) Povinný subjekt neposkytne informaci, která je předmětem ochrany práva autorského, je-li v držení a) provozovatelů rozhlasového nebo televizního vysílání, kteří toto vysílání provozují na základě zvláštních právních předpisů, b) škol a školských zařízení, které jsou součástí vzdělávací soustavy podle školského zákona^{13b)} a podle zákona o vysokých školách, c) Akademie věd České republiky a dalších veřejných institucí, které jsou příjemci nebo spolupříjemci podpory výzkumu a vývoje z veřejných prostředků podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje, nebo d) kulturních institucí hospodařících s veřejnými prostředky, jako jsou divadla, orchestry a další umělecké soubory, s výjimkou knihoven poskytujících veřejné knihovnické a informační služby podle knihovního zákona^{2a)} a muzeí a galerií poskytujících standardizované veřejné služby. Poskytování těchto informací v souladu se zvláštními předpisy tím není dotčeno. (6) Povinný subjekt neposkytne informaci o činnosti orgánů činných v trestním řízení, včetně informací ze spisů, a to i spisů, v nichž nebylo zahájeno trestní řízení, dokumentů, materiálů a zpráv o postupu při prověřování oznámení, které vznikly činností těchto orgánů při ochraně bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti a při plnění úkolů podle trestního řádu, pokud by se tím ohrozila práva třetích osob anebo schopnost orgánů činných v trestním řízení předcházet trestné činnosti, vyhledávat nebo odhalovat trestnou činnost nebo stíhat trestné činy nebo zajišťovat bezpečnost České republiky. Ustanovení jiných zákonů o poskytování informací tím nejsou dotčena.“

[25] Nejvyšší správní soud musí uvést ohledně splnění výše citovaných podmínek obsažených v zákoně o svobodném přístupu k informacím, umožňujícím odepřít poskytnutí požadovaných informací, že stěžovatel vyjma porušení svého obchodního tajemství, k němuž se Nejvyšší správní soud vyjádří posléze, naplnění dalších důvodů blížeji nerozvádí. Jak Nejvyšší správní soud vysvětlil v rozsudku ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 - 42, pokud účastník uvede pouze obecné námitky, není povinností správního soudu se jimi nad rámec předestřeného zevrubněji zabývat. Platí totiž, že kvalita návrhu

pokračování

předurčuje kvalitu a obsah rozhodnutí soudu (k tomu srov. např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 – 54).

[26] Nejvyšší správní soud přitom neshledává, že by byl naplněn některý z důvodů uvedených v ustanovení § 7, 8b, § 10 a § 11 zákona o svobodném přístupu k informacím. Není totiž zřejmé, jak by poskytnutí informace o výši odměn generálního ředitele stěžovatele mohlo představovat ohrožení utajované informace ve smyslu § 7 zákona o svobodném přístupu k informacím, resp. z jakého důvodu by v souladu s právními předpisy mohla být tato informace označena za utajenou, k níž žadatel nemá oprávněný přístup.

[27] Dovolává-li se stěžovatel ustanovení § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím, nezbyvá než jej odkázat na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012 – 62, podle kterého *„informace o platech zaměstnanců placených z veřejných prostředků se podle § 8b zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, zásadně poskytují.“* Stěžovatel přitom blíže neuvádí, proč by toto ustanovení mělo tvořit překážku k odepření poskytnutí informací o platu jeho generálního ředitele. V citovaném rozsudku rozšířený senát Nejvyššího správního soudu rovněž nepřipustil, že by poskytování informací o odměnách pracovníků placených z veřejných prostředků bylo možné odmítnout s odkazem na ustanovení § 10 zákona o svobodném přístupu k informacím.

[28] Nejvyšší správní soud v neposlední řadě nezjistil, že by byl naplněn některý z důvodů pro neposkytnutí informace podle ustanovení § 11 zákona o svobodném přístupu k informacím – stěžovatel ostatně ani neuvádí, který z nich má na zřeteli - přičemž požadovaná informace se nevztahuje k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu, nejedná se o novou informaci, nebo o informaci poskytnutou Organizací Severoatlantické smlouvy nebo Evropskou unií. Nejvyšší správní soud nezjistil, že by mohl být naplněn některý z dalších důvodů uvedených v ustanovení § 11 zákona o svobodném přístupu k informacím.

[29] Stěžovatel ve své obsáhlé kasační stížnosti namítá naplnění pouze jediného důvodu, na jehož základě by bylo možné poskytnutí informací odmítnout, a to tvrzení o porušení jeho obchodního tajemství podle § 9 zákona o svobodném přístupu k informacím. Ustanovení § 9 odst. 1 citovaného zákona, jehož se stěžovatel v této souvislosti dovolává, je však nutno vykládat v kontextu s druhým odstavcem téhož ustanovení, podle něhož *„při poskytování informace, která se týká používání veřejných prostředků, se nepovažuje poskytnutí informace o rozsahu a příjemci těchto prostředků za porušení obchodního tajemství.“* Pokud by tudíž stěžovatel učinil výši odměny generálního ředitele obchodním tajemstvím, nemohlo by poskytnutí informace o této skutečnosti představovat porušení obchodního tajemství, neboť to zákon výslovně vylučuje. Stěžovatel přitom ve své kasační stížnosti nezpochybil závěry krajského soudu o tom, že se v jeho případě jedná o veřejnou instituci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 2 As 155/2015 - 84), která má v souladu s tímto zákonem povinnost poskytovat informace o výši vyplacených veřejných prostředků svým zaměstnancům v souladu s výše uvedeným názorem rozšířeného senátu. Pokud tedy stěžovatel uznává, že se v dané věci jedná o otázku nakládání s veřejnými prostředky a že je veřejnou institucí ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu

k informacím, nemůže úspěšně namítat, že poskytnutí požadovaných informací o výši roční odměny jeho generálního ředitele by porušilo jeho obchodní tajemství, neboť tento závěr ustanovení § 9 odst. 2 citovaného předpisu výslovně vylučuje.

[30] Nad rámec nutného odůvodnění Nejvyšší správní soud jen pro úplnost ke všem řešeným otázkám připomíná, že obdobnými otázkami se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 23. 4. 2015, č. j. 10 As 41/2015 - 43, v němž uvedl: „Informační zákon pojem „veřejné prostředky“ nedefinuje, přičemž stěžovatelce lze přisvědčit v tom, že dosavadní judikatura Nejvyššího správního soudu v této souvislosti vychází především z definice obsažené v zákoně o finanční kontrole (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2012, č. 9 As 101/2011-108). Ustanovení § 2 písm. g) tohoto zákona jsou „veřejnými prostředky veřejné finance, věci, majetková práva a jiné majetkové hodnoty patřící státu nebo jiné právnické osobě uvedené v písmenu a)“. Dle § 2 písm. a) se přitom pro účely posledně citovaného zákona rozumí „orgánem veřejné správy organizační složka státu, která je účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu, státní příspěvková organizace, státní fond, územní samosprávný celek, městská část hlavního města Prahy, příspěvková organizace územního samosprávného celku nebo městské části hlavního města Prahy a jiná právnická osoba zřízená k plnění úkolů veřejné správy zvláštním právním předpisem nebo právnická osoba zřízená na základě zvláštního právního předpisu, která hospodář s veřejnými prostředky“. Stěžovatelka poukazuje na skutečnost, že v posledně citovaném ustanovení nejsou výslovně uvedeny obchodní společnosti založené územními samosprávnými celky, nýbrž pouze územní samosprávné celky samotné, resp. jejich příspěvkové organizace; nelze tudíž dovodit, že by stěžovatelka sama s veřejnými prostředky nakládala.

Ani této námitce Nejvyšší správní soud nepřisvědčil. Krajský soud správně v této souvislosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2008, č. 8 As 57/2006-67, č. 1688/2008 Sb. NSS., dle něhož u akciové společnosti založené územním samosprávným celkem, jejíž orgány jsou vytvářeny tímto územním samosprávným celkem jakožto jejím jediným akcionářem, který zároveň zákonem stanovenými prostředky vykonává dohled nad činností akciové společnosti (byť na základě předpisů soukromého práva) plnící veřejný účel, převažují znaky svědčící o její veřejné povaze, a jedná se tedy o veřejnou instituci ve smyslu § 2 odst. 1 informačního zákona. Dle krajského soudu přitom tyto byly podmínky v případě stěžovatelky naplněny, neboť se „jedná o akciovou společnost se základním kapitálem ve výši 30 000 000 Kč, kterou vlastní na základě Smlouvy o úplatném převodu cenných papírů ze dne 14. 12. 2005 jediný akcionář – Zlínský kraj. Zlínský kraj jako veřejnoprávní korporace ve smyslu zákona č. 129/2000 Sb. tedy vstoupil do pozice 100% akcionáře. Jak se podává z listin, veřejně dostupných ve sbírce listin obchodního rejstříku, činnost žalované se týká zejména realizace záměru SPZ Holešov, a s tímto záměrem vstoupil Zlínský kraj do vlastnické struktury žalované (výroční zpráva za rok 2007). Všechny aktivity žalované vycházejí ze schválené strategie rozvoje společnosti, kterou je naplňován veřejně prospěšný záměr Zlínského kraje akcelarovat ekonomický potenciál kraje prostřednictvím podpory podmínek pro vstup významných investorů s cílem zvýšit jak celkovou ekonomickou produkci kraje, tak především rozšířit významným způsobem uplatnění lidských zdrojů a ekonomického potenciálu regionu (výroční zpráva za rok 2009).“ Krajský soud dále v citovaném rozsudku uvedl, že „je bez významu, zda Zlínský kraj byl ve vztahu k žalované zakladatelem či se stal jejím vlastníkem až později v důsledku nabytí 100% akcií, a že činnost žalované je financována prostřednictvím vlastního kapitálu, cizích bankovních zdrojů a dotačních prostředků.“ S oběma uvedenými závěry se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje.

pokračování

Tyto závěry se dotýkají primárně povahy stěžovatelky coby povinného subjektu a představují zároveň základní východisko k zodpovězení otázky, zda stěžovatelka nakládá s veřejnými prostředky či nikoli. Z díkce shora citovaných ustanovení § 2 písm. a) a g) zákona o finanční kontrole plyne, že veřejnými prostředky jsou finance, jakož i majetková práva a jiné majetkové hodnoty územního samosprávného celku. Zlínský kraj získal investici do stěžovatelčiných akcií v jejím rámci 100% kapitálovou účast (tvořenou financemi kraje a tedy veřejnými prostředky), jakož i práva akcionáře jako společníka podílet se na jejím řízení, jejím zisku a na případném likvidačním zůstatku. Tato práva lze přitom zařadit mezi práva majetková či jiné majetkové hodnoty ve smyslu § 2 písm. g) zákona o finanční kontrole. Stěžovatelčino hospodaření se těchto práv bezprostředně dotýká (např. formou výplaty dividend) a je Zlínským krajem přímo ovlivňováno (skrze jím ustanovené orgány). Nelze přitom jasně vytyčit hranici, kde působení Zlínského kraje, resp. stěžovatelky začíná a končí, neboť tato působení se vzájemně prolínají. V případě, kdy je Zlínský kraj jediným stěžovatelčíným akcionářem, je tudíž nutno prostředky, s nimiž stěžovatelka hospodář, považovat za prostředky nepřímé, ale reálně náležející Zlínskému kraji, a tedy za prostředky veřejné. Již proto nelze dospět k závěru, že stěžovatelka nehospodář s veřejnými prostředky, resp. že její prostředky jsou od Zlínského kraje a jeho ekonomiky oddělitelné.

Opačný výklad (zastávaný stěžovatelkou) by představoval přepjatý formalismus bránící efektivní kontrole hospodaření s veřejnými prostředky ze strany veřejnosti a ve svých důsledcích by dokonce umožňoval účelové zakládání obchodních společností územními samosprávnými celky s cílem veřejnou kontrolu omezit či dokonce vyloučit. Ústavní soud v nálezu ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10, č. 123/2010 Sb., konstatoval, že „[d]o nabytí účinnosti novely zákona o svobodném přístupu k informacím provedené zákonem č. 61/2006 Sb. [...] platilo, že povinným subjektem podle zákona o svobodném přístupu k informacím je též ‚veřejná instituce hospodařící s veřejnými prostředky‘. Tím tak zákonodárce zdůraznil explicitně, že otázka hospodaření s veřejnými prostředky je ve veřejném zájmu, že má podléhat veřejné kontrole. [...] Je třeba si též uvědomit, že názor, že stát by v soukromoprávních vztazích vůbec neměl být osobou povinnou poskytovat informace, otevírá potenciální prostor pro korupci a další podobné negativní jevy.“ Nejvyšší správní soud přitom neshledal žádný důvod, proč by závěr zde uvedený nebyl aplikovatelný i ve vztahu k územním samosprávním celkům.

Z téhož důvodu neobstojí ani stěžovatelčina námitka, dle níž údajně extenzivní výklad pojmu „veřejné prostředky“ je rozporný s čl. 4 odst. 4 Listiny, dle něhož „[p]ři používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena.“ Hospodaření s veřejnými prostředky totiž provází silný veřejný zájem na jeho kontrole. Nejvyšší správní soud se neztotožňuje ani s tvrzením, že v daném případě jde o výklad extenzivní. Ve skutečnosti totiž, do důsledků dovedeno, s předmětnými prostředky jako se svými i nadále fakticky skrze stěžovatelku hospodář sám Zlínský kraj a jsou tak – coby finance, majetková práva a jiné majetkové hodnoty územního samosprávného celku ve smyslu § 2 písm. a) a g) zákona o finanční kontrole – podřaditelné pod pojem veřejné prostředky bez dalšího.

Nejvyšší správní soud proto souhlasí s hodnocením krajského soudu, dle něhož stěžovatelka „svoji činnost vykonává v úzké součinnosti s představiteli a orgány Zlínského kraje a její kapitál je tvořen z podstatné části akciemi vlastněnými Zlínským krajem jako 100% vlastníkem a také prostředky veřejné podpory. Je proto podle zdejšího soudu zcela nepochybné, že žalovaná je subjektem hospodařícím s veřejnými prostředky, neboť u ní veřejnoprávní prvek převažuje.

Žalovaná je nástrojem Zlínského kraje jako jediného akcionáře k realizaci koncepce rozvoje regionu v určité konkrétní lokalitě.“

Přestože nelze vyloučit, že stěžovatelka může hospodařit i s prostředky jinými nežli veřejnými, ani taková skutečnost by na posouzení nyní projednávané věci nemohla mít vliv. Jak totiž Nejvyšší správní soud uvedl již ve shora citovaném rozsudku čj. 8 As 57/2006-67, nelze „vyloučit kontrolu veřejnosti nad hospodařením s těmito [pozn.: veřejnými] prostředky prostřednictvím výkonu práv vyplývajících ze zákona o svobodném přístupu k informacím pouze díky skutečnosti, že [...] žalovaný hospodaří rovněž vlastními prostředky, jejichž oddělení v hospodaření společnosti není možné.“ S přihlédnutím k faktické nemožnosti oddělení veřejných a vlastních prostředků stěžovatelky je ovšem nutno pohlížet na všechny jí vyplacené platové, mzdové a obdobné prostředky jako na prostředky veřejné. Z toho důvodu pak i příjemci těchto prostředků musí být považováni za příjemce prostředků veřejných dle § 8b informačního zákona.“

[31] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že v daném případě byly splněny podmínky obsažené v ustanovení § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím pro to, aby byla žalobci poskytnuta jím požadovaná informace, tedy výše odměny obdržené ředitelem národního podniku v kalendářním roce 2014.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[32] Na základě všech uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích k závěru, že nebyly naplněny tvrzené důvody podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., za použití ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[33] Jelikož Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti přednostně a věcně se s ní vypořádal, nerozhodoval již samostatně o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť by to již postrádalo smysl. Stěžovateli se proto vrací soudní poplatek z tohoto návrhu (na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti), který mu bude vyplacen ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

[34] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci procesně úspěšný, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá; žalobci pak podle obsahu spisu žádné náklady řízení o kasační stížnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. června 2016

JUDr. Dagmar Nygrínová

pokračování

předsedkyně senátu